

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/87/2015
Identifikačné číslo spisu:	3114011114
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3114011114.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 29. februára 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného E. E. a spol., pre pokus trestného činu zločinu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 14 ods. 1, § 20 k § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To 116/2014, z 9. decembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T 60/2014, zo 6. októbra 2014 boli obvinení E. E. a D. D. uznaní vinnými z pokusu zločinu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 14 ods. 1, § 20 k § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom prečinu výtržníctva v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti prvostupňového rozsudku.

Prvostupňový súd obvinenému E. E. uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Obvinenému D. D. bol podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obidvom obvineným solidárnu povinnosť nahradiť poškodenú stranu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., škodu v sume 3 057,02 €.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného T. G. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti prvostupňovému rozsudku podali odvolanie obidvaja obvinení. Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 23To 116/2014, z 9. decembra 2014 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvinených ako nedôvodné zamietol.

24. septembra 2015 podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým zamietol odvolanie obvineného, dovolanie obvinený prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že pokus ťažkej ujmy alebo konanie bezprostredne smerujúce k úmyselnému spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví neboli v konaní jednoznačne, nespochybniteľne a usvedčujúco preukázané, čím oba súdy na základe vykonaného dokazovania dospeli k nesprávnemu právnomu posúdeniu skutku, a tým aj k jeho nesprávnej právnej kvalifikácii. Odôvodnenia rozhodnutí súdov v tomto kontexte neobstoja, sú veľmi stručné a tým pôsobia arbitrárne a nepreskúmateľne, čím porušujú základné ústavné právo obvinených na spravodlivé súdne konanie, a tým aj ich právo na obhajobu, nakoľko obvineným z rozhodnutí oboch súdov nie je jasné, na akom základe, akými myšlienkovými pochodmi a hodnotením boli uznaní vinnými pre závažnejšie kvalifikovaný trestný čin. Priamy dôkaz ani podporné dôkazy vo vzťahu k pokusu závažnejšieho trestného činu neboli v konaní produkované, právna kvalifikácia v podobe pokusu bola v neprospech obvinených vytvorená výlučne subjektívnym svojvoľným hodnotením súdu bez toho, aby mala oporu vo vykonanom dokazovaní (najmä v konaní a úmysle, prípadne cieľi, motíve a pohnútky obvinených). Nebolo žiadnymi okolnosťami preukázané, aby sa obvinení pokúsili poškodenému p. G. spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, t.j. nebolo preukázané, že by spoločným konaním smerovali k jej spôsobeniu a že im iná okolnosť v tom zabránila.

Prvostupňový i odvolací súd pokus ťažkej ujmy obvineným nedokázali, a preto skutok nesprávne právne posúdili i kvalifikovali.

Súd mal skutok kvalifikovať ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., k čomu sa aj obaja obvinení priznali a ktorého znaky boli v konaní aj preukázané. Naplnenie znakov pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva nebolo preukázané, je založené na neprípustnej svojvôli a iba úvahe oboch súdov, čo považujú za nezákonné.

Porušením práva na spravodlivé súdne konanie ako aj práva na obhajobu je aj nerešpektovanie ďalšej základnej zásady „in dubio pro reo“. Objektívne existujúce nezrovnalosti, pochybnosti i rozpory vyhodnocovali súdy v zásade proti obvineným, najmä však proti obvinenému E..

V ďalšej časti dovolania obvinený E. E. namieta nesprávne vyhodnotenie súdov o pomere spoluúčasti obvineného E. vo vzťahu k obvinenému D.. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd opakovane konštatoval, že aktívne konanie malo byť vo väčšej miere u obvineného E., čo je v rozpore s vykonaným dokazovaním, pretože v konaní bolo dokázané, že zbraň, z ktorej sa strieľalo, patrila obvinenému D., obvinený E. žiadny predmet proti poškodenému nepoužil a keďže týmto predmetom bolo spôsobené poranenie poškodeného, nespôsobil ho obvinený E., a preto mu nie je možné pripisovať pokus spôsobiť závažnejšiu ujmu na zdraví. Vyhodnotenia súdov v neprospech obvineného E. sú nesprávne.

V konaní došlo aj k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, a tým aj k porušeniu práva na obhajobu aj vo vzťahu k výške trestu. Súd uložil obvineným tresty odňatia slobody na podklade nesprávne vyhodnotenej dôkaznej situácie a nesprávnej právnej kvalifikácie. Poukázal na to, že neprimerane uložený vysoký trest má nepriaznivý vplyv na jeho rodinný život. Výtkol súdom, že nesprávne prihliadali pri ukladaní trestu na jeho priestupkové záznamy.

Navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že v konaní došlo k porušeniu zákona v neprospech obvineného E. E., zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To 166/2014, z 9. decembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T 60/2014, zo 6. októbra 2014 a prikázal Okresnému súdu Trenčín, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 380 ods. 4 Tr. por. výkon trestu odňatia slobody u obvineného E. prerušil do rozhodnutia o podanom odvolaní.

Poškodený T. G. vo vyjadrení uviedol, že obvinený v dovolaní požaduje revíziu skutkových zistení, namieta spôsob vyhodnotenia dôkazov. Požaduje odlišné hodnotenie dôkazov, ako ku ktorému dospeli súdy oboch stupňov pri zisťovaní skutkového stavu. Poškodený považuje rozhodnutie konajúcich súdov za správne a zákonné a navrhol dovolanie obvineného odmietnuť, pretože dovolací súd nemôže meniť skutkové zistenia súdov a prehodnocovať vykonané dôkazy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. : Dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. : Dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť i to, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými sa v dovolaní odôvodňuje existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody dovolania je treba chápať materiálne, a preto nestačí na ne len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo

na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátora na druhej strane. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

K uvádzaným dovolacím dôvodom obvineným Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť nasledovné :

Celé dovolanie obvineného smeruje k zlému vyhodnoteniu dôkazov konajúcimi súdmi, k nesprávnemu právnenému posúdeniu skutku, a tým aj k nesprávnej právnej kvalifikácii konania obvineného. Ako už bolo konštatované v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia, dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por. spočívajú v chybách právnych, nie skutkových. Skutkové okolnosti nie sú predmetom konania o dovolaní. Dovolací súd je viazaný skutkovými zisteniami, ku ktorým dospeli konajúce súdy.

K námietke obvineného k odôvodneniu rozhodnutí v tom smere, že rozhodnutia sú stručné, tým pôsobia arbitrárne, sú nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu základných ústavných práv na obhajobu a spravodlivé súdne konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na ustanovenie § 371 ods. 7, podľa ktorého dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Dovolaním možno napadnúť rozhodnutie len pre výroky v ňom obsiahnuté, ale nie pre jeho odôvodnenie.

Tak isto nenapĺňa žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pokiaľ obvinený namieta uloženie neprimerane prísneho trestu. Aj v tomto prípade obvinený spochybňuje skutkové zistenia súdov, keď v dovolaní uvádza, že súdy uložili tresty na podklade nesprávne vyhodnotenej dôkaznej situácie.

K námietke obvineného uvedenej v dovolaní, že súdy nesprávne kvalifikovali konanie obvineného, že pokus ťažkej ujmy alebo konanie bezprostredne smerujúce k úmyselnému spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví neboli v konaní jednoznačne, nespochybniteľne a usvedčujúco preukázané, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v dovolacom konaní môže dovolací súd posúdiť, či skutok, pre ktorý boli obvinení odsúdení, je správne právne kvalifikovaný. Najvyšší súd konštatuje, že skutku uvedenému vo výroku odsudzujúceho rozsudku zodpovedá právna kvalifikácia konania obvinených. Najvyšší súd nemôže, ako to už je viackrát uvedené v tomto uznesení, prehodnocovať skutkové zistenia konajúcich súdov, nemôže sa zaoberať tým, ktorý z obvinených bol aktívnejší v útoku na poškodeného, či súd dostatočne vyhodnotil pri ukladaní trestu rodinné pomery obvineného E., nemôže vyhodnocovať, či v konaní bol dostatok priamych dôkazov. Ak by mal Najvyšší súd Slovenskej republiky prehodnocovať uvedené dôkazy, ako to navrhuje obvinený, musel by prehodnocovať skutkové zistenia konajúcich súdov, čo je v dovolacom konaní neprípustné.

K argumentom obvineného ohľadne znaleckého posudku MUDr. Jaroslava Ridoška, PhD. najvyšší súd poznamenáva, že znalecký posudok je len jedným z kritérií, ktoré súdy vyhodnocujú pri posudzovaní právnej kvalifikácie konania obvinených. O právnej kvalifikácii konania obvineného rozhoduje súd, nie znalec.

Nerešpektovanie zásady „in dubio pro reo“, na ktorú poukazuje obvinený v dovolaní, nezakladá ani jeden z dovolacích dôvodov.

K návrhu obvineného na prerušenie výkonu trestu u obvineného E. najvyšší súd poznamenáva, že v danom prípade neboli splnené podmienky stanovené v § 380 Tr. por. na to, aby súd mohol rozhodnúť o prerušení výkonu trestu.

Dovolanie obvineného nebolo dôvodné, a preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.